

A KULTURÁLIS TARTALOM ONLINE FELHASZNÁLÁSA

Az értéktranszfertől egy igazságos online piac felé

mi
változott
meg?

mit
jelent
ez?



probléma

megoldás

Platformszolgáltatások uralják a kulturális és kreatív művek online piacát.

- A platformszolgáltatások, amelyek ingyen biztosítanak hozzáférést az online tartalmakhoz (ilyen például a Facebook vagy a YouTube) elsősorban a felhasználók által feltöltött tartalmakra vagy a már meglévő tartalmak összegyűjtésére épülnek. Sajnos nagyon gyakran egyáltalán nem, vagy csak alig juttatnak bevételt a művek készítőinek.
- Ez értéktranszfert (angolul: „transfer of value”-t) eredményez, hiszen az alkotótevékenység által teremtett érték – túlnyomó részben – így a platformszolgáltatóké lesz, ahelyett, hogy az alkotók jutnának hozzá.
- Az értéktranszfer egy rossz hatékonyságú és méltánytalan piacot hozott létre, emellett veszélyezteti az Unió kulturális és kreatív szektorainak hosszú távú egészséges működését és a digitális egységes piac sikerét.

mi
változott
meg?

A kreatív tartalomhoz való hozzáférés átalakulása

A kulturális tartalom az online piac egyik fő mozgatórugója. A piac elmúlt tíz évben tapasztalt növekedésével és fejlődésével egyre jobban elkülönülnek azok a szolgáltatások, amelyeken keresztül a felhasználók hozzáférhetnek a tartalomhoz:

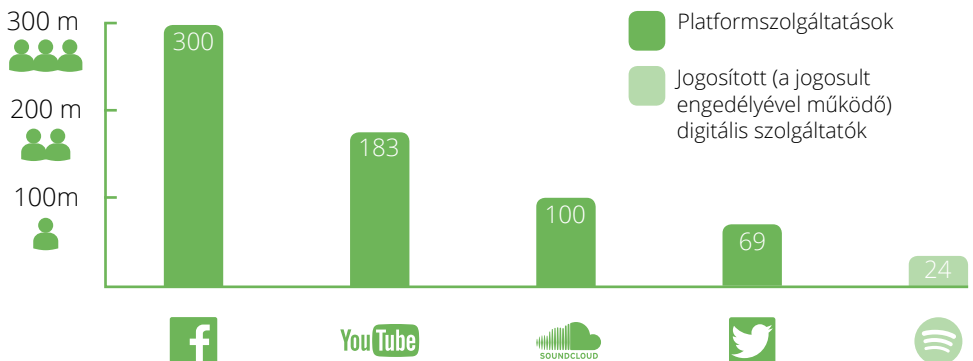
jogosított digitális tartalom-szolgáltatók,
mint például a Spotify, a Deezer, a Netflix vagy az iTunes, amelyek a jogtulajdonos engedélyével teszik hozzáférhetővé a tartalmat.

VS

platformszolgáltatások,
mint például a YouTube, a TuneIn, a Dailymotion és a Facebook, amelyek összegyűjtött vagy felhasználók által feltöltött tartalomhoz biztosítanak hozzáférést.

Az online piacot a platformszolgáltatások uralják.

Havi aktív európai felhasználószám 2014-ben (millió)



*

* Forrás: Cultural Content in the Online Environment: Analyzing the Value Transfer in Europe, Roland Berger 2015

mit
jelent
ez?

A kulturális tartalom kulcsfontosságú a tartalom-szolgáltatásoknál

A platformszolgáltatások befolyása és dominanciája lehetővé tette számukra, hogy a felhasználók számára elsődleges online tartalom-hozzáférési portállá váljanak.

Az üzleti modell gyakran azon alapul, hogy a szolgáltatók felhasználóikat, amilyen hosszán csak lehet, a saját online ökoszisztémájukon belül tartásuk. Elengedhetetlen a fogyasztók bevonásához és megtartásához, hogy böngészhessék, megtalálhassák és megoszthassák a kulturális tartalmakat.

A platformok gazdasági súlya jelentős

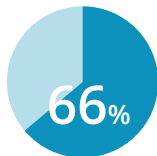


*

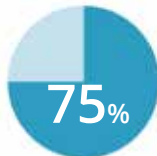
Ennek az értéknek átlagosan a **23%**-a közvetlenül a kulturális tartalom felhasználásához kapcsolódik.*

A **közvetlenül** kulturális tartalom felhasználásából származó érték néha figyelemreméltó méreteket ölt:

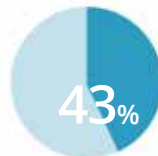
Európában 2014-ben



Video Platformok

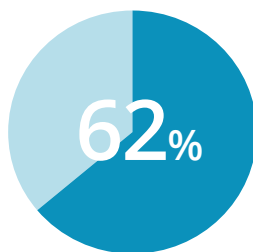


Tartalomaggregátorok



Közösségi média *

A platformszolgáltatások bevételeiben a kulturális tartalmak értékének aránya (közvetett és közvetlen értékek):



*

A kulturális tartalom felhasználásával a platformszolgáltatások növelni tudják a dominanciájukat és a népszerűségüket.

Ezáltal magas vállalati értéket érnek el - még akkor is, ha a bevételeik nem kiemelkedőek.

	Globális bevételek	Növekedés	Vállalat értéke
	12,5 Mrd \$	x17,2	214 Mrd \$
	1,4 Mrd \$	x16	22 Mrd \$
	0,01 Mrd \$	x5,6	0,08 Mrd \$
	66 Mrd \$	x4,7	308 Mrd \$
	0,08 Mrd \$	x3,9	0,3 Mrd \$

kerékített értékek dollárban

*

* Forrás: Cultural Content in the Online Environment: Analyzing the Value Transfer in Europe, Roland Berger 2015

A kulturális tartalom alulértékelt, már ha értékelik egyáltalán

Számos platformszolgáltatás vonz felhasználókat és jut haszonhoz a kulturális tartalomhoz való hozzáférés biztosításával, a tartalom megszerezésével, gyűjtésével vagy ajánlásával. Eközben ugyanazokért a felhasználókért és bevételekért versenyeznek, mint a jogosított tartalomszolgáltatók.

Azonban a jogosított tartalomszolgáltatókkal ellentétben a platformszolgáltatók egyáltalán nem, vagy értéken alul fizetnek az alkotóknak azokért a művekért, amelyeket használnak.

A platformszolgáltatók saját érdekeiknek megfelelően értelmezik és alkalmazzák az elektronikus kereskedelmi irányelv felelősségkorlátozásról szóló rendelkezéseit, kihasználják azok értelmezési terét. Ez az alkalmazás nem egyezik meg a jogalkotók eredeti szándékával.

A platformszolgáltatók magukat pusztán (technikai) közvetítő szolgáltatóként értelmezik, így a saját értelmezésük alapján nem kötelesek díjat fizetni a tartalom alkotóinak.

Ez aláássa a piac hatékonyságát, torzítja a versenyt és összességében leszorítja az online kulturális tartalom értékét.

Az értéktranszfer következményei

- Az internet legnagyobb volumenű tartalomfelhasználásából az alkotók egyáltalán nem jutnak bevételhez, vagy aránytalanul keveset profitálnak
- Méltánytalanul hátrányba kerülnek a jogszerűen működő vállalkozások
- Kevesebb felhasználóhoz jutnak el az olyan új és innovatív szolgáltatások, amelyek méltányosan díjazták az alkotókat

A válasz a szerzői jogi szabályozás felülvizsgálata

A felelősségmegosztás tisztázása a szerzői jogi szabályozásban

A 2001-es, információs társadalomról szóló (szerzői jogi) irányelvet úgy kell módosítani, hogy tisztázza:

a kulturális tartalmakat közvetítő platformszolgáltatások nem alkalmazhatják az elektronikus kereskedelmi irányelv felelősségkorlátozó rendelkezéseit azokra a tevékenységeikre, amelyekkel védett tartalom felhasználását valósítják meg.

Ez az irány mindenki számára előnyös

- **Az alkotók** részesülnek abból a bevételből, amelyet a műveikből létrehozott online tartalom generál.
- **A digitális szolgáltatók és a startupok** végre egyenlő esélyekkel működő piacra léphetnek be.
- **A rajongók és a felhasználók** élvezhetik azokat az újításokat, amelyeket csak egy kiegyensúlyozottan és igazságosan működő piaci környezet nyújthat. Abban a tudatban használhatják ezeket a szolgáltatásokat, hogy kedvenc művészeik hozzájutnak a nekik járó bevételhez.

Európának védelmeznie kell a kulturális és kreatív iparágak pezsgő ökoszisztémáját, amely jelenleg is virágzik: **7 millió munkahelyet** biztosít és az uniós GDP **4,2%-át adja**.*



A GESAC az Európai Unió, Izland, Norvégia és Svájc 34 legnagyobb szerzői közös jogkezelő egyesületét tömörítő szervezet. Mintegy 1 millió alkotót és jogtulajdonost képvisel a zene, az audiovizuális művek, vizuális művészetek, valamint az irodalmi és színházi művek területéről.

RUE MONTOYER 23
1000 BRUSSELS
+32 2 511 44 54

 @AUTHORSOCIETIES
SECRETARIATGENERAL@GESAC.ORG
WWW.AUTHORSOCIETIES.EU

A szövegben idézett tanulmányok itt találhatóak meg:
authorsocieties.eu/TransferOfValue

Magyarországon kiadja
a GESAC tagjaként az **artisjus**